

B - DESCRIEREA PROPUNERII DE PROIECT

(Recomandări de redactare: A4, a nu se depăși 15 pagini, TNR 10, 1.0 linii)

Fundația „ Patrimoniul ASAS” fondator unic Academia de Științe Agricole și Silvicultură – Gheorghe Ionescu Șişești					
Obiectivul general al ofertei (acronim):		MSVBC		Domeniul de evaluare propus:	
Anul începerii proiectului:	21/07/2014	Anul finalizării proiectului:	20/07/2017	Durata (luni):	36 luni

TITLUL COMPLET AL PROIECTULUI: PRODUCEREA MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL DIN CATEGORIE BIOLOGICE SUPERIOARE DIN SOIURILE ȘI CLONELE NOU CREATE ADAPTATE CONDIȚIILOR ECOSISTEMULUI VITICOL DIN NORD ESTUL ȚĂRII

1. SITUAȚIA PE PLAN NAȚIONAL ȘI INTERNAȚIONAL LA NIVELUL DOMENIULUI ȘI A TEMATICII PROPUSE:

1.1. Situația pe plan internațional: Orientări; Direcții; Obiective cunoscute; Stadiul existent; Rezultate semnificative obținute; Modalități de aplicare; Unități CD cu preocupări în domeniu (max. 3);

Producerea materialului săditor viticol, prezintă o mare importanță pentru viticultură, fiecare țară viticolă dispunând de o strategie națională în acest domeniu. Cerințele pe care trebuie să le îndeplinească materialul săditor viticol: să fie **autentic**, adică să provină din soiurile și clonele prevăzute pentru înmulțire; să fie **sănătos**, liber de virusuri și micoplasme care se transmit prin butași; de **calitate**, adică să corespundă normelor tehnice stabilite prin Standardele profesionale.

În Franța, plantațiile viticole sunt constituite în proporție de 90% cu material certificat, ceea ce are influență pozitivă asupra calității și cantității producției. La ENTAV intră anual între 200 și 500 de clone pentru testare și studiere, totalizând 17500 de clone, după 40 de ani de activitate. Câmpul de conservare național, constituit din clone autorizate (3 900), pentru toate regiunile viticole din Franța, este situat în zona litoralului mediteranean, pe un sol nisipos, care nu permite dezvoltarea filoxerei și a nematozilor vectori pentru scurtnodare. Clonele conservate cuprind: 3 200 clone aparținând soiurilor pentru vin (soiuri înscrise sau nu în Catalogul Oficial, soiuri străine și cele obținute INRA), 380 clone ale soiurilor de masă (genotipuri tradiționale, soiuri obținute de INRA și străine) și 380 clone de portaltoi. În această colecție sunt incluse clonele autorizate, cuprinse în Catalogul Oficial, repartizate astfel: 700 pentru struguri de vin, 75 pentru struguri de masă și 160 de portaltoi. De asemenea, există colecții viticole cu clone autorizate, care completează rețeaua conservării regionale pentru întreg teritoriul național, constituind o potențială rezervă pentru selecțiile naționale din viitor.

Normele prezentate de EPPO Standards și de alte organisme internaționale similare constituie baza legislativă și a schemei de producere a materialului săditor, care cuprinde următoarele etape:

- *materialul inițial* aflat în câmpurile de selecție este testat sanitar și genetic, devirozat și stocat în unități specializate ca centre naționale (de exemplu, ENTAV în Franța, Centrul de ameliorare genetică al Consiliului Național de Cercetare în Italia). Plantele aparținând *materialului inițial* sunt menținute în containere cu substrat controlat. Devirozarea (însănătoșirea) se realizează după metodele cunoscute (termoterapie, cultură *in vitro*, chimioterapie, microaltoire, tratament cu substanțe viricide), cea mai mult aplicată fiind termoterapia urmată de cultura *in vitro*;
- *materialul prebază* rezultat din *materialul inițial*, de asemenea stocat și controlat sanitar și genetic constituie nucleul de plante donator pentru *materialul bază*;
- *materialul bază*, se multiplică în centrele de premultiplicare, sub control sanitar și genetic, în funcție de cerințele pieței, în scopul înființării câmpurilor de plante mamă donatoare de coarde altoi și portaltoi (*material certificat*);
- *materialul certificat*, verificat genetic și virologic, este multiplicat în pepiniere și distribuit la beneficiari (fermieri și pepinieriști).

În acest fel activitatea de selecție se desfășoară sub controlul unui singur centru (de exemplu ENTAV) ,care are și rolul de a furniza premultiplicatorilor *material inițial*, sub formă de plante altoite sau butași înrădăcinați. De asemenea, acest centru, în funcție de urgențe sau de necesități, furnizează multiplicatorilor și *material bază*. Indiferent de metodele utilizate pentru obținerea materialului săditor sănătos, o grijă deosebită se acordă terenului folosit pentru înființarea pepiniereleor, din punct de vedere al garanției sanitare (fără vectori ai virusurilor și fără filoxeră). La nivelul întregii țări, activitatea de selecție și conservare este controlată de aceleași instituții, în cadrul fiecărei regiuni viticole, care are definit un program de selecție pe soiuri. Fiecare soi este prezentat pentru autorizare unui consiliu al viticultorilor și după aprobare este recomandat și trecut pentru înmulțire la instituția centrală (ENTAV).

1.2. Situația pe plan național: Orientări; Direcții; Obiective cunoscute; Stadiul existent; Rezultate semnificative obținute; Modalități de aplicare; Unități CD cu preocupări în domeniu (max.3); Domeniile de aplicare; Potențiali utilizatori

În România, viticultura constituie o activitate tradițională, de importanță socioeconomică, dezvoltată armonios în decurs de secole, ca rezultat al condițiilor naturale deosebit de favorabile pe care vița de vie le găsește pe tot cuprinsul țării, mai ales în zona colinară din răsăritul și sudul lanțului carpatic, din Transilvania și Dobrogea.

În prezent, suprafața ocupată cu vii și pepiniere viticole este 196,1 mii ha. reprezentând 1,4% din suprafața agricolă. Majoritatea suprafețelor cultivate sunt constituite cu material biologic din categoria *standard*, celelalte categorii biologice fiind puțin reprezentate în teritoriu. În baza *Programului național de obținere a materialului săditor viticol*, inițiat în anul 1988, soiurile și clonele din sortimentul național și mondial (peste 189 soiuri) au fost trecute prin tehnologia devirozării și stocate o perioadă de 10 ani într-o colecție de germoplasmă. Transferul în producție (plantații mamă de coarde altoi și portaltoi din categoriile biologice *prebază și bază*), a fost asigurat parțial numai în cazul unor soiuri cuprinse în *Lista oficială*, în funcție de arealul de cultură al unităților producătoare. Celelalte genotipuri s-au constituit ca fond de germoplasmă pentru unitățile viticole și de învățământ superior. În consecință, activitatea de comercializare a materialului săditor viticol la intern cât și în exterior a fost limitată, întrucât fondurile alocate acestui sector au fost nesemnificative, în lipsa unui cadru legislativ favorabil.

Până în anul 1990 în România, sectorul de producere a materialului săditor viticol s-a dezvoltat în concordanță cu cerințele viticulturii. Anual se produceau 160 mil. de butași, din care se obținea 40-50 mil. vițe altoite și vițe înrădăcinate necesare pentru înființarea plantațiilor noi și pentru menținerea patrimoniului viticol național.

O dată cu reconstituirea proprietății private în agricultură, prin aplicarea haotică a Legii fondului funciar din anul 1991, sectorul de producere a materialului săditor viticol a fost dezorganizat, doar în unitățile de cercetare. existând circa 150 ha de vițe portaltoi. În acest context producția de material săditor viticol s-a redus drastic, din necesarul de 3% pentru menținerea patrimoniului viticol național se mai produce doar 0,13% (Boris Baltagi, 2003).

Pentru implementarea programului de reconversie a plantațiilor viticole și înființarea de plantații noi, finanțat de UE, s-a recurs la aducerea materialului săditor din țările viticole comunitare, în special din Italia. Un prim neajuns la constituit extinderea focarelor de cancer bacterian și virozelor (boli de carantină), în podgoriile din România, precum și lipsa pe alocuri a autenticității soiurilor.

Necesarul de material săditor viticol pentru țara noastră este de circa 40 – 50 milioane vițe altoite și vițe înrădăcinate, pe an. Activitate de producere a materialului săditor viticol este reglementată prin Legea viei și vinului nr. 244/2002. La baza elaborării și armonizării cu reglementările Uniunii Europene, a Legii Viei și Vinului și a Regulamentului de aplicare a acestuia, se află replantarea anuală a circa 2000 ha cu soiuri nobile recomandate și autorizate prin înlocuirea viilor de hibrizi direct producători.

Începând din anul 2002, *Legea privind producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității, comercializarea semințelor și a materialului săditor, precum și înregistrarea soiurilor de plante*, crează perspectivele implementării rezultatelor obținute până acum, în scopul redresării viticulturii românești.

Semnificativ pentru viticultura românească este situația pepinierele viticole, cu numai 121 ha (0,05%), a plantațiilor de portaltoi cu circa 300 ha (0,12%) și a suprafeței ocupate de plantațiile tinere de 2151 ha (0,8%).

Patrimoniul viticol se află într-un proces de îmbătrânire evidentă. Din totalul plantațiilor viticole roditoare de 242700 ha, 57739 ha (23,8 %) au vârsta până la 20 de ani, iar 132387 ha (54,6 %) au peste 20 ani.

Pentru menținerea potențialului de producție a plantațiilor viticole este necesară o rată anuală de reînnoire a plantațiilor viticole de circa 5% (în jur de 10000 ha). Pentru România, acest indicator prezintă valori de 10 până la 40 de ori mai mici.

După revizuirea Legii viei și vinului (Legea nr. 67/1997, Legea nr. 244/2002, Legea nr. 83/2007), s-a pus din nou accent pe importanța producerii materialului săditor.

Măsura de restructurare/reconversie a plantațiilor viticole are un impact important asupra sectorului vitivinicol. Cu ocazia accesării acestei măsuri, producătorii din România au reușit să-și restructureze sau modernizeze suprafețe cu viță de vie care să corespundă cerințelor actuale ale pieței. Prin Programul suport din perioada 2009 - 2013, suprafețele cultivate cu viță de vie supuse procesului de restructurare reconversie au fost de 27910 ha (cu și fără defrișare).

Noul Program național de sprijin al sectorului viti vinicol din 2014 -2018 a fost elaborat pe baza evaluării rezultatelor obținute prin programul național suport din perioada 2009 - 2013 și pe efectuarea unei analize a sectorului vitivinicol românesc.

În perioada 2014 - 2018, România își propune să restructureze prin reconversia soiurilor, reamplasarea parcelelor și modernizare o suprafață totală de 23850 ha, aproximativ 4800 ha/an, ceea ce ar reprezenta un procent anual de 2,5% din suprafața viticolă totală.

În județul Iași, la nivelul anului 2013 au fost supuse procesului de reconversie 35 ha viță de vie, defrișate 40 ha și înființată o suprafață de 88,5 ha.

3. OBIECTIVELE PROPUNERII DE PROIECT

3.1. Obiectivul general al proiectului

Obținerea de material săditor viticol din categorii biologice superioare din cele mai valoroase soiuri noi și clonele de viță de vie, destinat înființării plantațiilor mamă pentru asigurarea materialului biologic de înmulțire vine în întâmpinarea celor mai relevante provocări la care va trebui să facă față sectorul viticol din Romania în următorii ani.

În vederea realizării cantităților de material săditor viticol necesare redresării patrimoniului viticol național este necesară o creștere accelerată a suprafețelor cu plantații mamă „Bază” și „Certificat” atât din soiuri de portaltoi cât și

din soiuri vinifera pentru struguri de vin și de masă.

Pentru atingerea acestui deziderat materialul de înmulțire viticol Inițial G0, constituie prima treaptă de multiplicare a genotipurilor valoroase (soiuri noi și clone) și de interes pentru viticultura românească.

Pornind de la materialul inițial de înmulțire G0, prin parcurgerea tuturor etapelor specifice categoriilor biologice de material săditor viticol, se evită dispariția naturală sau accidentală a soiurilor autohtone valoroase, se protejează și promovează în producție toate creațiile biologice noi, valoroase din punct de vedere cantitativ și calitativ, eficiente economic prin punerea la dispoziția deținătorilor de plantații viticole a unui material biologic sănătos, liber de principalele virusuri, autentic, fără defecte fiziologice.

Prin obiectivele propuse, proiectul contribuie în general la realizarea Programului de dezvoltare a sectorului viticol pentru perioada 2014 – 2018 și în special la multiplicarea soiurilor și clonelor pentru struguri de masă și vin, bine adaptate condițiilor de ecosistem din nord-estul țării, care au un caracter restrictiv pentru cultura viței de vie și în care schimbările climatic sunt resimțite.

În acest sens se impune dezvoltarea și modernizarea sectorului de producerea materialului săditor viticol parcurgând următoarele etape:

Alegerea sortimentului de soiuri și clone pentru multiplicare în scopul obținerii de material din categoria Bază pornindu-se de la materialul inițial de înmulțire G0

Alegerea și organizarea terenurilor destinat înființării pepinierii viticole și a unui hectar de vițe portaltoi din categoria biologică Bază prin care să se asigure butașii portaltoi necesari altoirii;

Obținerea de material săditor viticol garantat în ceea ce privește autenticitatea, sănătatea și calitatea și punerea acestuia la dispoziția proprietarilor care înființează noi plantații viticole sau celor care beneficiază de fonduri pentru restructurarea/reconversia plantațiilor existente.

Realizarea unui plantații mamă cu material bază din soiurile *Vinifera* în scopul asigurării procesului de producere a materialului săditor certificat;

Monitorizarea plantațiilor mamă existente din categoria Bază sub aspectul stării de vegetație, autenticității și stării fitosanitare

Obiectivele specifice ale proiectului implică:

1. Studiul soiurilor pentru struguri de masă și vin propuse la înmulțire:

- ✓ Experimentarea soiurilor luate în considerație sub aspectul parcurgerii spectrului fenologic, autenticității și sănătății, a dezvoltării vegetative, a producției cantitative și calitative;
- ✓ Testarea la principalele virusuri a butucului 'cap de elită' de către INCDBH Ștefănești și introducerea lui în sera nucleu.
- ✓ Comportarea la factorii biotici și abiotici.

2. Alegerea și organizarea terenului necesar înființării pepinierii viticole, a unei plantații vițe portaltoi și a plantației mamă pentru coarde altoi din categoria biologică bază:

- ✓ Alegerea terenului destinat școlii de vițe și plantației portaltoi, organizarea acestui;
- ✓ Organizarea asolamentului necesar școlii de vițe;

3. Obținerea de material săditor viticol din soiurile propuse spre înmulțire:

- ✓ Pregătirea campaniei de altoire prin recoltarea coardelor altoi și portaltoi, depozitarea acestuia;
- ✓ Inițierea campaniei de altoire prin pregătirea materialului de înmulțire, altoitul propriu zis și forțarea și clasarea butașilor altoi după forțare;
- ✓ Plantarea butașilor altoiți în câmp și întreținerea școlii de vițe conform tehnologiei recomandate, marcarea impurităților;
- ✓ Recoltarea, clasarea, parafinarea, etichetarea și depozitarea vițelor altoite în camere acclimatizate.

4. Înființării plantației de vițe portaltoi și a plantației mamă pentru coarde altoi din categoria biologică bază în scopul obținerii materialului săditor certificat:

- ✓ Plantarea butașilor portaltoi înrădăcinați și a celor altoiți din categoria bază, destinat producerii materialului certificat;
- ✓ Efectuarea lucrărilor de întreținere a plantațiilor;
- ✓ Controlul autenticității și a stării de sănătate fitosanitare a butucilor, testări virusologice la plantele care prezintă simptome.

5. Diseminarea rezultatelor privind producerea de material săditor viticol din categorii biologice superioare din cele mai valoroase soiuri noi și clonele de viță de vie :

- ✓ Diseminare pe scara larga prin comunicare si publicare a rezultatelor.

4. PREZENTAREA ȘTIINȚIFICĂ ȘI TEHNICĂ A PROIECTULUI:

4.1. Descrierea științifică;

Prin accesarea de proiecte de restructurare/reconversie și înființări de noi plantații dar și pentru completări de goluri este necesară producerea unor cantități mari de material săditor. Datorită costurilor de achiziție foarte ridicate, este necesară dezvoltarea acestei activități, prin tehnologii de ultimă oră, la fel cu cele din U.E., care să reducă mult costurile de energie și de forță de muncă, fapt cu care se confruntă toată țara.

Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație Iași a creat și omologat noi soiuri de viță de vie și clone care pot fi promovate în plantațiile viticole care se vor înființa în perioada 2014 – 2020, prin proiectul în derulare.

În ultimii ani în cadrul SCDVV Iași au fost omologate și promovate în producție un număr de 5 soiuri noi, după cum urmează:

- ✓ pentru *struguri de masă*: Paula (1997), Gelu (1999) și Mara (2012), primele două cu maturare timpurie a strugurilor, iar ultimul cu rezistență biologică sporită la boli. Primele două soiuri au fost **brevetate** în anul 2004 și au fost generalizate în producție, până în prezent, pe o suprafață de 16 ha, din care 3 ha la societăți comerciale și 13 ha la persoane fizice, cultivatori de viță de vie. Soiul Mara, omologat în anul 2012 este în curs de multiplicare pentru extindere în cultură.
- ✓ pentru *struguri de vin* s-au omologat 2 soiuri noi, Raluca și Golia, ultimul cu rezistență sporită la ger, **brevetat** în anul 2004 și generalizat în producție pe o suprafață de 5 ha, persoane fizice în majoritate.

Prin selecție clonală au fost obținute și omologate 5 clone noi de viță de vie, din soiurile ce alcătuiesc sortimentele tradiționale ale unor podgorii de renume și anume: Aligote cl 31 Iș, Fetească albă cl. 8 Iș, Fetească regală cl 1 Iș (pentru podgoriile Iași și Cotnari), Frâncușă cl.14 Iș (pentru podgoria Cotnari) și Busuioacă de Bohotin cl. 5 Iș (pentru podgoriile Huși și Cotnari). Pentru struguri de masă s-a omologat clona Chasselas roze 17 Iș. Clonele pentru struguri de vin s-au generalizat în producție pe o suprafață de 25 ha, la societăți comerciale (12 ha) și la persoane fizice (13 ha).

Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație Iași are tradiție în producerea materialului săditor viticol fiind singura unitate autorizată în acest domeniu din zona de nord est a țării, însă pentru a obține material din categoria *Certificat*, este necesară o dotare aparte, respectiv înființarea de noi plantații mamă din categoria biologică Bază. În ultimii ani a fost generalizată cu rezultate bune tehnologia de producere a materialului săditor viticol în câmp semibilonat, acoperit cu folie de polietilenă și rânduri duble cu vițe parafinate în componența căreia sunt incluse și fungicide, asociată irigarea și fertirigarea prin picurare.

Viticultorii privați și societățile comerciale cu profil viticol din țară prezintă interes deosebit pentru soiurile de masă Gelu, Paula și Mara, clona de Chasselas dore 20 Iș, soiul pentru struguri de vin Golia și clonele Busuioacă de Bohotin cl. 5 Iș, Frâncușă cl.14 Iș și Fetească regală cl 1 Iș, Cabernet Sauvignon cl 4 Iș. Până în prezent unitatea noastră a asigurat materialul necesar pentru înființarea a circa 20 ha din soiurile Paula și Gelu, 15 ha din soiul Golia, 5 ha din clona 14Is, 10 ha din clona Busuioacă de Bohotin cl 5 Is etc.

4.2. Descrierea tehnică:

În ultimii ani în regiunea viticolă din nord estul țării s-au observat modificări ale climei, cu repercusiuni asupra comportării viței de vie. Analiza datelor climatologice a evidențiat o creștere a temperaturii medii anuale, existând diferențieri regionale. De asemenea, s-a evidențiat tot mai des și schimbări în regimul unor valori termice extreme: creșterea frecvenței anuale a zilelor tropicale (maxima zilei >30°C) și descreșterea frecvenței anuale a zilelor de iarnă (maxima zilnică < 0°C), creșterea semnificativă a mediei temperaturii minime de vară și a temperaturii maxime de iarnă, concomitent cu înregistrarea unor minime absolute care se situează sub limita de rezistență a viței de vie. Ca urmare a încălzirii mai pronunțate și a unui deficit hidric în creștere din timpul verii s-a intensificat fenomenul de aridizare.

Cunoașterea soiurilor sub aspectul producției, calității dar mai ales adaptabilității la condițiile climatice restrictive impune înmulțirea și răspândirea cu prioritatea în marea producție a celor care posedă asemenea calități. Ca urmare soiurile noi și clonele de viță de vie la care unitatea este autoare și menținătoare vor fi recomandate proprietarilor de plantații viticole care beneficiază și de avantajele programului de restructurare/reconversie, dar și micilor producători a căror solicitări față de soiurile prezentate anterior sunt tot mai mari.

Dintre metodele folosite în țara noastră pentru producerea vițelor altoite în câmp, cea mai largă răspândire revine plantării vițelor altoite în teren bilonat, și în ultima perioadă, teren semibilonat mulcit cu folie de polietilenă perforată pe unul sau două rânduri. Înainte de plantarea în școala de viță, pentru o mai bună protecție, se mai aplică o parafinare, care poate să conțină diferite substanțe (stimulatori de creștere, fungicide etc). Întrădăcinarea vițelor altoite în ghivece nutritive începe să fie tot mai des utilizată, datorită randamentelor mari la prindere, chiar dacă, această tehnologie necesită costuri financiare importante.

În acest sens Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație Iași prin proiectul propus are în vedere completarea plantației mama bază cu toate soiurile prevăzute a fi extinse, înființarea unui hectar de plantații bază din vițe portaltoi (soiul Berlandierii Riparia SO₄₋₄) și producerea de material săditor certificat la cerere în cantități care să vină în întâmpinarea cerințelor existente pe piață.

Pentru a obține material săditor viticol din categorii biologice superioare din cele mai valoroase soiuri noi și clonele de viță de vie, destinat înființării plantațiilor mamă pentru asigurarea materialului biologic de înmulțire vor fi realizate următoarele activități:

- ✓ Procurarea de material inițial G0 aflat în sera nucleu de la INCDBH Ștefănești sub formă de butași întrădăcinați la ghivece sau coarde altoi pentru a fi altoite în cadrul unității noastre pe portaltoi din aceeași categorie biologică;
- ✓ Procurarea de butași portaltoi din categorie biologică bază și/sau certificat;
- ✓ Altoirea coardelor altoi din soiurile deja existente în plantația bază pentru a crește suprafața cu material biologic, bază și a asigura necesarul de ochi altoi pentru material certificat;
- ✓ Testarea virusologică a soiurilor și clonelor care nu au fost testate la INCDBH Ștefănești pornind de la butucul inițial;
- ✓ Retestarea virusologică a butucilor care prezintă simptome din plantațiile mamă bază;
- ✓ Obținerea anuală de noi vițe altoite pentru definitivarea plantației bază și în paralel material săditor certificat pentru comercializare.

Prin realizarea acestor activități se asigură durabilitatea în timp a plantațiilor prin utilizarea unui material săditor viticol garantat, autentic și sănătos.

4.3. Gradul de noutate și originalitate al propunerii; se vor menționa contribuțiile proiectului la dezvoltarea cercetării fundamentale și/sau a cercetării aplicative a domeniului;

În contextul legislației naționale actuale și alinierii la regulamentul Uniunii europene, unităților de cercetare din domeniul viti-vinicol le revine sarcina de a produce material săditor viticol din categorii biologice superioare pentru menținerea autenticității soiurilor de viță de vie autohtone, promovarea creațiilor noi și pentru a limita extinderea în podgoriile din România a focarelor de cancer bacterian și a virozelor (boli de carantină) introduce odată cu importul de material săditor.

Prevederile Ordinului MADR nr.1267/2005 reglementează producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității materialului săditor viticol în conformitate cu normele europene stabilind condițiile pe care trebuie să le îndeplinească obligatoriu pentru înființarea noilor plantații prin programul de dezvoltare a viticulturii din perioada 2014 – 2018. În acest sens, producerea materialului săditor viticol trece printr-o fază nouă, caracterizată prin schimbarea metodelor existente și adaptarea lor la condițiile actuale. Prin urmare, pentru producerea materialului săditor viticol Certificat, este necesar ca materialul de înmulțire, portaltoi și coarde altoi să fie provenit direct din plantații mamă de aceeași categorie biologică.

4.4. Gradul de complexitate tehnică și științifică a metodelor de cercetare utilizate;

Gradul de complexitate a tematicii propuse reiese din interacțiune a numeroși factori care intervin în procesul de obținere a materialului biologic din categoriile Bază, respectiv Certificat necesar înființării de noi plantații viticole sau restructurării/reconversiei celor existente.

Pentru realizarea proiectului sunt necesare cunoștințe aprofundate din genetică, ameliorarea și înmulțire, agrometeorologie, pedologie, ecologie, microbiologie, agrochimie, etc. Succesul cercetărilor este asigurat de experiența unității în producerea materialului săditor viticol, resursa umană calificată și bază materială existentă (plantații mamă pentru coarde altoi, complex altoire și forțare, cameră de aclimatizare).

Materialul săditor pentru înființarea plantației de portaltoi a fost procurat de la SCDVV Bujoru și sunt în curs de înrădăcinare în școala de vițe. Coardele altoi necesare procesului de altoire sunt asigurate din plantațiile mamă bază existente în cadrul unității. Necesarul va fi completat prin achiziționarea de butași înrădăcinați la ghivece proveniți din materialul inițial de înmulțire G0 aflat în sera nucle a INCDBH Ștefănești sau din coarde altoi ce urmează a fi altoiți pe portaltoi din aceeași categorie biologică.

În contextul general al problemelor cu care se confruntă viticultura în țara noastră, proiectul propus asigură:

- ✓ abordarea într-o manieră de cercetare complexă a producerii materialului săditor viticol din categorii biologice superioare în conformitate cu legislația în vigoare;
- ✓ asigură păstrarea autenticității și creșterea calității materialului săditor;
- ✓ dezvoltarea unei viticulturi durabile și eficiente;
- ✓ contribuie la sprijinirea sectorului viticol, punând la dispoziția proprietarilor de vii material săditor pentru restructurarea/reconversia plantațiilor.

4.5. Metodologia sau metodica de cercetare și tehnicile care vor fi utilizate;

Pentru derularea proiectului vor fi folosite metode și tehnicile utilizate în prezent pentru multiplicarea materialului săditor viticol din categorii biologice superioare în țară și străinătate.

Derularea proiectului începe cu 21.07.2014, cu documentarea, pregătirea și organizarea activităților, derulându-se pe o perioadă de 36 luni, în cadrul a șase etape.

Etapa I. Studiul soiurilor pentru struguri de masă și vin propuse la înmulțire, alegerea și organizarea terenului necesar înființării pepinierii viticole, a plantației de vițe portaltoi și a plantației mamă pentru coarde altoi din categoria biologică bază 21.07.2014 – 30.11.2014 (cinci luni – 60000 lei):

- ✓ parcurgerea spectrului fenologic în corelație directă cu factorii climatici;
- ✓ monitorizarea factorilor climatici anuali;
- ✓ efectuarea selecției conservative și fitosanitare în plantații în scopul menținerii autenticității soiurilor a sănătății acestora;
- ✓ testarea materialului (butucul) inițial de înmulțire la principale viroze la INCDBH Ștefănești;
- ✓ identificarea de noi elite cu însușiri superioare de producție, calitate, rezistență biologică ce pot constitui viitoare soiuri sau clone;
- ✓ determinări biometrice privind vigoarea de creștere a lăstarilor (coardelor) în scopul aprecierii prealabile calității și necesarului de material de înmulțire (ochi altoi);
- ✓ aprecierea comportării la factorii biotici și abiotici prin utilizarea unor scări de rezistență;
- ✓ completarea plantației mamă Bază cu butași înrădăcinați la ghivece existență în conservatorul INCDBH Ștefănești;
- ✓ alegerea terenului pentru școala de vițe și plantația portaltoi;
- ✓ testarea terenului privind prezența nematozilor din sol;
- ✓ pregătirea terenului prin desfundarea pentru înființarea plantației portaltoi;

Etapa II. Organizarea terenului necesar înființării pepinierii viticole, a unei plantații vițe portaltoi și a plantației mamă pentru coarde altoi din categoria biologică bază, obținerea de material săditor viticol din soiurile propuse spre înmulțire: 01.12.2014 – 31.03.2015 (5 luni – 30000 lei):

- ✓ recoltarea coardelor altoi și portaltoi;
- ✓ organizarea asolamentului;

- ✓ pregătirea terenului prin desfundarea;
- ✓ fertilizarea și dezinsecția solului;
- ✓ bilonarea terenului și acoperirea cu folie de polietilenă.
- ✓ depozitarea în camere aclimatizate;
- ✓ asigurarea materialelor necesare campaniei de altoire și forțare din anul 2015

Etapa III. Obținerea de material săditor viticol din soiurile propuse spre înmulțire, înființarea plantației de vițe portaltoi: 01.04.2015 – 30.10.2015 (7 luni – 30000 lei):

- ✓ pregătirea materialului de înmulțire în vederea altoirii;
- ✓ altoitul propriu zis și forțarea butașilor altoiți;
- ✓ clasarea butașilor altoi după forțare;
- ✓ plantarea butașilor clasați în școala de vițe;
- ✓ întreținerea școlii de vițe prin lucrări mecanice, tratamente fitosanitare, irigarea și operații în verde;
- ✓ marcarea impurităților;
- ✓ defolierea vițelor altoite;
- ✓ recoltarea mecanizată;
- ✓ clasarea vițelor pe soiuri și categorii biologice;
- ✓ parafinarea, etichetarea și depozitarea vițelor altoite
- ✓ plantarea propriu zisă a butașilor altoiți în plantații mamă destinate exclusiv obținerii de coarde altoi și portaltoi din categoria bază;
- ✓ efectuarea lucrărilor de întreținere a plantațiilor;
- ✓ controlul prinderii la plantare;
- ✓ controlul autenticității fitosanitare a butucilor.
- ✓ parcurgerea spectrului fenologic în corelație directă cu factorii climatici;
- ✓ monitorizarea factorilor climatici anuali;
- ✓ efectuarea selecției conservative și fitosanitare în plantații în scopul menținerii autenticității soiurilor a sănătății acestora;
- ✓ testarea materialului (butucul) inițial de înmulțire la principale viroze la INCDBH Ștefănești;
- ✓ identificarea de noi elite cu însușiri superioare de producție, calitate, rezistență biologică ce pot constitui viitoare soiuri sau clone;
- ✓ determinări biometrice privind vigoarea de creștere a lăstarilor (coardelor) în scopul aprecierii prealabile calității și necesarului de material de înmulțire (ochi altoi);
- ✓ aprecierea comportării la factorii biotici și abiotici prin utilizarea unor scări de rezistență;
- ✓ completarea plantației mamă Bază cu butași înrădăciți la ghivece existență în conservatorul INCDBH Ștefănești;

Etapa IV. Organizarea terenului necesar înființării pepinierii viticole, obținerea de material săditor viticol din soiurile propuse spre înmulțire: 01.11.2015 – 31.03.2016 (6 luni – 30000 lei):

- ✓ recoltarea coardelor altoi și portaltoi;
- ✓ organizarea asolamentului;
- ✓ pregătirea terenului prin desfundarea;
- ✓ fertilizarea și dezinsecția solului;
- ✓ bilonarea terenului și acoperirea cu folie de polietilenă.
- ✓ depozitarea în camere aclimatizate;
- ✓ asigurarea materialelor necesare campaniei de altoire și forțare din anul 2016

Etapa V. Obținerea de material săditor viticol din soiurile propuse spre înmulțire, completarea cu vițe a plantației bază: 01.04.2016 – 30.11.2016 (7 luni – 30000 lei):

- ✓ pregătirea materialului de înmulțire în vederea altoirii;
- ✓ altoitul propriu zis și forțarea butașilor altoiți;
- ✓ clasarea butașilor altoi după forțare;
- ✓ plantarea butașilor clasați în școala de vițe;
- ✓ întreținerea școlii de vițe prin lucrări mecanice, tratamente fitosanitare, irigarea și operații în verde;
- ✓ marcarea impurităților;
- ✓ defolierea vițelor altoite;
- ✓ recoltarea mecanizată;
- ✓ clasarea vițelor pe soiuri și categorii biologice;
- ✓ parafinarea, etichetarea și depozitarea vițelor altoite
- ✓ plantarea propriu zisă a butașilor altoiți în plantații mamă destinate exclusiv obținerii de coarde altoi din categoria bază;
- ✓ efectuarea lucrărilor de întreținere a plantațiilor;
- ✓ controlul prinderii la plantare;
- ✓ controlul autenticității fitosanitare a butucilor.
- ✓ parcurgerea spectrului fenologic în corelație directă cu factorii climatici;
- ✓ monitorizarea factorilor climatici anuali;
- ✓ efectuarea selecției conservative și fitosanitare în plantații în scopul menținerii autenticității soiurilor a sănătății acestora;
- ✓ testarea materialului (butucul) inițial de înmulțire la principale viroze la INCDBH Ștefănești;

- ✓ identificarea de noi elite cu însușiri superioare de producție, calitate, rezistență biologică ce pot constitui viitoare soiuri sau clone;
- ✓ determinări biometrice privind vigoarea de creștere a lăstarilor (coardelor) în scopul aprecierii prealabile a calității și necesarului de material de înmulțire (ochi altoi);
- ✓ aprecierea comportării la factorii biotici și abiotici prin utilizarea unor scări de rezistență;
- ✓ completarea plantației mamă Bază cu butași înrădăcați la ghivece existență în conservatorul INCDBH Ștefănești;

Etapa VI. Organizarea terenului necesar înființării pepinierii viticole, obținerea de material săditor viticol, completarea cu vițe a plantației bază: 01.11.2016 – 20.07.2017 (6 luni – 30000 lei):

- ✓ recoltarea coardelor altoi și portaltoi;
- ✓ organizarea asolamentului;
- ✓ pregătirea terenului prin desfundarea;
- ✓ fertilizarea și dezinsecția solului;
- ✓ bilonarea terenului și acoperirea cu folie de polietilenă.
- ✓ depozitarea în camere aclimatizate;
- ✓ asigurarea materialelor necesare campaniei de altoire și forțare din anul 2017

5. IPOTEZE ȘI RISCURI: analiza SWOT a propunerii de proiect:

5.1. Puncte slabe / Riscuri:

- Limitarea fondurilor disponibile pentru îndeplinirea obiectivelor;
- Lipsa unui pachet motivational complet și complex pentru personalul din cercetare care să determine atragerea tinerilor cercetători și reținerea personalului înalt calificat în activitatea de cercetare;
- Personal insuficient datorită blocării posturilor;

Riscurile proiectului sunt următoarele:

- Descompletarea exagerată a echipei de cercetare din motive de forță majoră;
- Accidente climatice majore care ar putea periclita realizarea în condiții optime a experimentărilor;
- Neasigurarea fondurilor alocate prin contractul de cercetare.

5.2. Puncte tari / Avantaje:

- Resursa umană de înaltă calitate, cu competențe și experiență recunoscute pe plan național și internațional;
- Existența dotărilor și a echipamentelor la nivel occidental;
- Adoptarea și aplicarea unor metode și tehnici de management profesionist

Principalele avantaje sunt:

- Utilizarea eficientă a resurselor umane prin alocarea responsabilităților în funcție de specializare, atribuții specifice ale domeniului de activitate, calificări și competențe;
- Implementarea metodelor de analiză utilizate în laboratoarele de profil la nivel european.

5.3. Viabilitatea proiectului prin evaluarea impactului rezultatelor scontate;

Proiectul propus se va finaliza printr-o plantație mamă categoria bază în suprafață de un hectar din soiurile și clonele de viță de vie propuse a fi înmulțite: soiurile de masă Gelu, Paula și Mara, clona de Chasselas dore 20 Iș, soiul pentru struguri de vin Golia și clonele Busuioacă de Bohotin cl. 5 Iș, Frâncușă cl.14 Iș și Fetească regală cl 1 Iș, Cabernet Sauvignon cl 4 Iș și un hectar de vițe portaltoi din soiul Berlandierii Riparia SO₄₋₄ din categoria biologică bază.

Coardele altoi rezultate din plantația bază vor servi la multiplicarea soiurilor și la obținerea de material săditor din categoria certificat necesară redresării sectorului vitivinicol din zona de nord est a țării. Materialul săditor viticol de calitate va servi la înființarea unor noi plantații durabile pentru cultivatorii din zonele viticole consacrate.

Implicarea în realizarea proiectului a specialiștilor din domenii diverse de cercetare științifică (ameliorarea și înmulțirea viței de vie, agrotehnică viticolă și ecologie, protecția plantelor, chimia și microbiologia vinului) asigură șansele de succes al proiectului, oferind soluții științifice și tehnice viabile în alegerea unui sortiment de soiuri și clone de viță de vie pentru struguri de masă și vin, adaptate condițiilor pedoclimatice din zona de nord est a țării.

Înmulțirea cu prioritate a acestor soiuri și clone va conduce la cunoașterea și promovarea lor în cultură, iar calitățile deosebite pe care le dețin generează obținerea unor venituri sigure pentru cultivatorii viței de vie.

Proiectul este viabil deoarece prin implementarea rezultatelor se pot obține o serie de rezultate cu efect imediat sau pe termen lung în sectorul de producție viti-vinicol.

5.4. Șansele de succes ale proiectului propus;

Proiectul propus are șanse de succes, pentru faptul că la realizarea lui cercetători care au activitate îndelungată și rezultate științifice unanim recunoscute pe plan intern și internațional. Echipa proiectului dispune de personal științific și tehnic de înaltă calificare, de baza materială adecvată (suprafețe și câmpuri experimentale, câmpuri demonstrative, mașini, aparatură și echipamente pentru cercetare și pentru implementarea rezultatelor în sectoarele de dezvoltare proprii) și logistică.

Ipotezele de succes ale proiectului derivă din rezultatele pe care le vom obține prin producerea de material săditor viticol din categorii biologice superioare din cele mai valoroase soiuri noi și clonele de viță de vie, destinat înființării plantațiilor mamă pentru asigurarea materialului biologic de înmulțire din categoria Certificat.

5.5. Evaluarea utilității rezultatelor obținute în cazul nerealizării obiectivelor măsurabile ale proiectului

În cazul nerealizării obiectivelor măsurabile ale proiectului rezultatele obținute vor fi utilizate pentru elaborarea și implementarea parțială, la nivel național, a unor strategii și programe, în domeniul viticol.

6. SCHEMA DE REALIZARE A PROIECTULUI:

6.1. Schema de realizare a obiectivelor proiectului, prin etapele/fazele propuse;

Obiective	Activități
Studiul soiurilor pentru struguri de masă și vin propuse la înmulțire	Experimentarea soiurilor luate în considerație sub aspectul parcurgerii spectrului fenologic, autenticității și sănătății, a dezvoltării vegetative, a producției cantitative și calitative;
	Testarea virusologică a soiurilor și clonelor care nu au fost testate la INCDBH Ștefănești pornind de la butucul inițial;
	Comportarea la factorii biotici și abiotici.
Alegerea și organizarea terenului necesar înființării pepinierii viticole, a unei plantații vițe portaltoi și a plantației mamă pentru coarde altoi din categoria biologică bază	Alegerea terenului destinat școlii de vițe și plantației portaltoi, organizarea acestuia;
	Organizarea asolamentului necesar școlii de vițe.
Obținerea de material săditor viticol din soiurile propuse spre înmulțire	Pregătirea campaniei de altoire prin recoltarea coardelor altoi și portaltoi, acestuia;
	Inițierea campaniei de altoire prin pregătirea materialului de înmulțire, altoitul propriu zis și forțarea și clasarea butașilor altoi după forțare;
	Plantarea butașilor altoiți în câmp și întreținerea școlii de vițe conform tehnologiei recomandate, marcarea impurităților;
	Recoltarea, clasarea, parafinarea, etichetarea și depozitarea vițelor altoite în camere acclimatizate;
Înființării plantației de vițe portaltoi și a plantației mamă pentru coarde altoi din categoria biologică bază	Plantarea butașilor portaltoi înrădăcinați și a celor altoiți din categoria bază, destinat producerii materialului certificat;
	Efectuarea lucrărilor de întreținere a plantațiilor;
	Controlul autenticității și a stării de sănătate fitosanitare a butucilor, testări virusologice la plantele care prezintă simptome.
Diseminarea rezultatelor privind producerea de material săditor viticol din categorii biologice superioare din cele mai valoroase soiuri noi și clonele de viță de vie	Diseminare pe scara largă prin comunicare și publicare a rezultatelor

6.2. Obiectivele, rezultatele, termenele și elementele de monitorizare sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Obiective	Rezultate planificate	Termen de realizare	Elemente de monitorizare
<i>Studiul soiurilor pentru struguri de masă și vin propuse la înmulțire</i>	Raport de experimentare	30.11.2014	Analiza în timp util
		30.11.2015	Raport de etapă
		30.11.2016	
	Buletin de testare virusologică	30.11.2014	Analiza în timp util
		30.11.2015	Raport de etapă
		30.11.2016	
Raport de cercetare	30.11.2014	Analiza în timp util	
	30.11.2015	Raport de etapă	
	30.11.2016		

<i>Alegerea și organizarea terenului necesar înființării pepinierii viticole, a unei plantații vițe portaltoi și a plantației mamă pentru coarde altoi din categoria biologică bază</i>	Raport tehnic	31.03.2015 31.03.2016 20.07.2014	Analiza în timp util Raport de etapă
	Raport tehnic	31.03.2015 31.03.2016 20.07.2017	Analiza în timp util Raport de etapă
<i>Obținerea de material săditor viticol din soiurile propuse spre înmulțire</i>	Raport de realizare	31.03.2015 31.03.2016 20.07.2017	Analiza în timp util Raport de etapă
	Raport de realizare	31.03.2015 31.03.2016 20.07.2017	Analiza în timp util Raport de etapă
	Raport de realizare	30.11.2014 30.11.2015 30.11.2016	Analiza în timp util Raport de etapă
	Raport de realizare	30.11.2014 30.11.2015 30.11.2016	Analiza în timp util Raport de etapă
<i>Înființării plantației de vițe portaltoi și a plantației mamă pentru coarde altoi din categoria biologică bază</i>	Raport de realizare	30.11.2014 30.11.2015 30.11.2016	Analiza în timp util Raport de etapă
	Raport de realizare	30.11.2014 30.11.2015 30.11.2016	Analiza în timp util Raport de etapă
	Raport de realizare	30.11.2014 30.11.2015 30.11.2016	Analiza în timp util Raport de etapă
<i>Diseminarea rezultatelor privind producerea de material săditor viticol din categorii biologice superioare din cele mai valoroase soiuri noi și clonele de viță de vie</i>	Masă rotunda, materiale informaționale, pliante etc	30.11.2015 30.11.2016 20.07.2017	Analiza în timp util Raport de etapă

6.3. Diagrama/matrice cu activități, participanți, rezultate pe perioade de timp, indicatori de măsurare a rezultatelor proiectului, cuantificabili și verificabili în mod obiectiv); activitățile vor trebui defalcate pentru a permite identificarea categoriilor de cheltuieli necesare pentru realizarea lor (cheltuielile necesare nu se exprimă valoric, ci numai în unități fizice), conform planului de realizare anexat la prezentul formular.

7. REZULTATE/BENEFICII ȘI SCHEMA/PLANUL DE VALORIFICARE/DISEMINARE:

7.1. Rezultate preconizate a se obține:

- ✓ Plantație de viță portaltoi bază;
- ✓ Testarea și retestarea virusologică la soiurile și clonele de viță de vie supuse procesului de multiplicare;
- ✓ Plantație mamă de coarde altoi categoria bază destinată obținerii materialului săditor certificat;
- ✓ vițe altoite necesare definitivării plantației bază și în paralel material săditor certificat, autentic și sănătos.
- ✓ Pliante, elemente de transfer și consultanță.

7.1.1. Rezultate cu efecte economice cuantificabile, (se vor menționa distinct rezultatele scontate care sunt purtătoare de drepturi de proprietate intelectuală și schema de amortizarea a cheltuielilor de cercetare);

- ✓ Identificarea celor mai valoroase soiuri de viță de vie adaptate condițiilor climatice restrictive din zona de nord est a țării;
- ✓ Identificarea unor noi elite clonale cu valoare economică ridicată și recomandarea în cultură a acestora;
- ✓ Plantație de viță portaltoi bază, plantație mamă de coarde altoi categoria bază destinată obținerii materialului săditor certificat, autentic și sănătos.

Cheltuielile de cercetare vor fi amortizate pe parcursul implementării în practică a rezultatelor obținute.

7.1.2. Rezultate utilizabile pentru elaborarea de restricții vizând conservarea resurselor agroecosistemelor, fundamentarea politicilor de agromediu și de dezvoltare rurală sunt baza de date climatice și documentație tehnică privind potențialului productiv al soiurilor de viță de vie cultivate în podgoriile din nord estul țării în contextul schimbărilor climatice;

7.1.3. Rezultate scontate de natură informațională (cunoștiințe noi-fundamentale și aplicative, proceduri, metodici, metodologii, tehnologii, altele):

- ✓ Baza de date climatice;
- ✓ Bază de date fenologice, producție, calitate, rezistențe biologice;
- ✓ Pliante, elemente de transfer și consultanță.

7.2. Modalități de diseminare a rezultatelor.

Modalitățile prin care rezultatele vor fi diseminate sunt prevăzute în planul de realizare a proiectului cu obiective, termene și suport financiar. S-au înscris în plan: mese rotunde, pliante, materiale informaționale.

8. IMPACTUL TEHNIC, ECONOMIC ȘI SOCIAL:

8.1. Impactul tehnic:

- ✓ dezvoltarea cunostintelor, aptitudinilor și creșterea competenței tehnice;
- ✓ dezvoltarea consultanței în domeniu;
- ✓ creșterea gradului de constientizare a producătorilor privind problemele legate de producerea materialului săditor viticol din categorii biologice superioare;
- ✓ promovarea în producției a soiurilor și clonelor de viță de vie create la SCDVV Iași adaptate condițiilor din ecosistemele viticole din nord estul țării
- ✓ îmbunătățirea calității materialului săditor viticol și implicit prelungirea duratei de exploatarea a plantațiilor viticole;
- ✓ îmbunătățirea sortimentului de soiuri pentru struguri de masă deficitar în zona de influență a unității;
- ✓ creșterea valorii agrobiologice și tehnologice a soiurilor pentru struguri de vin prin multiplicarea numai a celor noi și a clonelor de viță vie ce alcătuiesc sortimentele tradiționale ale unor podgorii renumite (Iași, Cotnari, Huși).

8.2. Impactul economic al proiectului va fi resimțit în timp. Prin producerea de material săditor viticol din categorii biologice superioare din soiurile și clonele cu un grad mare de adaptabilitate la ecosistemul viticol în care au fost create se reduc cheltuielile de întreținere a plantațiilor, reducere care se reflectă în creșterea eficienței economice. De asemenea se evită dispariția naturală sau accidentală a soiurilor autohtone valoroase, se protejează și promovează în producție toate creațiile biologice noi, valoroase din punct de vedere cantitativ și calitativ, eficiente economic prin punerea la dispoziția deținătorilor de plantații viticole a unui material biologic sănătos, liber de principalele virusuri, autentic, fără defecte fiziologice.

8.3 Impactul social: Rezultatele obținute vor crea oportunități pentru învățământ și perfecționare. Înființarea și menținerea în stare viabilă a exploatațiilor viticole în zonele în care industria este slab dezvoltată va crea noi locuri de muncă pentru localnici. De asemenea, se va realiza și atragerea tinerilor fermieri spre zonele rurale, stoparea migrației de la sat la oraș și nu în ultimul rând dezvoltarea regională și rurală ca aspect social. Implementarea rezultatelor va avea un impact social pozitiv prin: creșterea performanțelor și competitivității producătorilor viti-vinicoli; dezvoltarea cunostintelor și aptitudinilor și creșterea competenței tehnice; creșterea gradului de constientizare a producătorilor privind materialul săditor viticol; asigurarea bunăstării lucrătorilor din domeniul viti-vinicol și pastrarea biodiversității ecosistemului viticol, ca cerințe impuse de către standardele europene.

8.4. Impactul asupra mediului. Cunoașterea potențialului productiv al soiurilor de viță de vie, a cerințelor acestora față de factorii climatici, gestionarea responsabilă a producției vitivinicole contribuie la protecția și creșterea calitatii mediului inconjurător; pastrarea biodiversității ecosistemului viticol, ca cerințe impuse de către standardele europene.

9. MANAGEMENTUL PROIECTULUI - metode/modalitățile de conducere, coordonare și comunicare pentru realizarea proiectului

Conducerea proiectului urmărește realizarea obiectivelor științifice și tehnice ale proiectului, în concordanță cu stadiul actual pe plan național și internațional la nivelul domeniului și tematicii propuse. Sistemul de management conceput printr-o etapă de lucru și finanțare pe o durată de 36 luni, este destinat rezolvării unor probleme complexe dar precis definite prin obiectivele proiectului. În derularea activităților proiectului este implicată o gamă largă de specialiști, din domenii diferite.

Managementul proiectului este de tip consultativ și decizional și presupune o echipă managerială. Conducerea va fi asigurată de directorul de proiect în colaborare cu un colectiv format din specialiști reprezentativi pentru obiectivele proiectului. Directorul de proiect planifică lucrările necesare pentru realizarea activităților specifice, estimează și programează durata activităților, definește produsele rezultate în urma execuției activităților propuse, monitorizează aplicabilitatea Planului de realizare a proiectului.

Monitorizarea proiectului se va realiza astfel:

- verificarea și analiza periodică a stadiului de realizare a activităților și a strategiilor de urmat pentru perioada imediat următoare;
- urmărirea financiar-contabilă a modului de utilizare a fondurilor destinate proiectului;
- elaborarea rapoartelor care să ateste activitatea desfășurată și îndeplinirea obiectivelor propuse inițial;
- obligativitatea de a respecta contractul de finanțare conform înțelegerii dintre părți.

Rezultatele obținute prin realizarea proiectului vor fi comunicate prin materiale de promovare aferente pe parcursul implementării proiectului.